

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po postu za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 11. listopada, 1892.

List 46.

Govor pri novi maši č. g. Matevža Rihar-ja v Polhovem Gradcu 7. avgusta 1892.

Govoril njegov brat č. g. Franc Rihar, kapelan
v Železnikih.

(Dalje.)

Vsakdo naj nas ima za služabnike Kristusove
in delivce skrivnostij božjih. 1. Kor. 4. 1.

III.

Drago katoliško ljudstvo! Kako srečno si, kako neizmerno srečno, ker hraniš v svojih cerkvah najdragocenejši biser zemlje in nebes: skritega Boga imaš ondi. Na tabernakelj so obrnjena vsa nebesa, presv. Trojica, angeljske trume ga moleč obdajajo. O sv. hostija! O v zakramentu navzoči Jezus, nebeška Mana, pravo Jagnje Božje, Kruh angeljev, bodi mi počesčen! Ga li ne čuješ, kako ti iz tabernakelja kliče: Jaz, tvoj Bog, sem tukaj! Pridite k meni vsi, ki ste obloženi s težavami in mukami... O ljubi moji, ako je kedo izmed vas v revščini, v terpljenji, blizo obupanja, v skušnjavah: pridite sem, tu je vaš zdravnik, ki celi rane in suši solze. Kako nespametni ste, ako tožite svoje težave ljudem, ki nimajo serca za vašo stisko; eno Serce pa je, ki ima usmiljenje s teboj, kakor mati z bolnim otrokom, to je Serce Jezusovo. Tiho je res krog tabernakeljna, zdi se, kakor, da bi ne bilo nikogar tukaj; vendarle šepeče Jezus: Jaz molčim, ali moje serce bdi, ne boj se... jaz ti bom pomagal... O dragi moji! Nikari ne hodite mimo cerkve, ne da bi stopili vanjo počastit saj s kratko molitvico Jezusa, saj tudi mimo hiše prijatelja ne greš, ne da bi se bil notri oglasil; pripeljite tudi radi otroke, da vam jih, On Prijatelj otrok, blagoslovi. Iz cerkve gredoč pa šepni: „O angelji stojte sedaj vsi na straži pred tabernaklom, molite ga, častite ga mesto mene; kmalo zopet pridem.“

Dragi moji, spominjajte se tudi večkrat, da je Jezus zato tu pričujoč, da zavživate njegovo Telo in pijete njegovo Kri. Merzli kristijani so oni, ki ga samo enkrat ali dvakrat v letu prejemajo in še tedaj tako merzlo, kot bi bil navaden kruh. (Trident. zbor). „Sv. Cerkev z materno skerbjo opomina, prosi, roti pri usmiljenjem božjem, da bi vsi kristijani, spominjajoč se neskončne ljubezni Jezusa Kristusa, presvete skrivnosti njegovega Telesa in Kervi s tako terdno vero, serčno pobožnostjo in spoštovanjem častili, da bi mogli ta čeznaturi kruh večkrat sprejemati, da ta kruh njih duše oživlja in krepi, in tako okrepani na tem revnem potovanji srečno dospó v nebeško domačijo, kjer bojo ravno isti angeljski kruh, ki ga tu skritega vživajo, vživali ondi vidno vekomaj.

Ljubi moji! Posebno vam priporočam tudi še ljubezen do sv. maše. Ni ga svetejšega opravila na zemlji. Sv. maša je solnce naše sv. vere, ki razpodi oblake in razjasni nebo... Imeti bi moral angeljski jezik in še bi vam ne mogel povedati, kolike cene je sv. maša. Ura sv. maše je zlata ura. Rečem le s sv. Leonardom: „Kako rad bi šel na verh najvišje gore in bi ondi tako glasno klical, da bi me čul ves svet: Nespametno, neumno ljudstvo, kaj delaš, zakaj ne hitiš v cerkev, da bi bilo ondi pri sv. maši... s povzdignjenimi rokami, na kolenih vas prosim, vas vse, sklenite terdno, da se boste prav velikrat udeležili sv. maše...“

To je prvi opomin moj! Drugič vas pa opomnim, o slovensko ljudstvo: Spoštuj svoje duhovnike. Spoštovanja so vredni, ker kličejo vsak dan Boga iz nebes, ter ga derže v rokah, svojega in vašega sodnika; a udeležujó se vsak dan božje gostije ter hranijo tudi vaše duše z angeljskim

kruhom. Kedor duhovnika imenuje — rečem še enkrat — prav božjega moža imenuje. Katoliški duhovnik je nekako drugi Kristus. Zato je sv. Frančišek Ser. rekel: Ko bi ob enem srečal angelja in duhovnika, bi prej duhovnika pozdravil. Verno ljudstvo vedno spoštuje duhovski stan. — Pred nekaj leti je nekaj potovalcev, — med njimi tudi duhovnik — šlo si ogledat ognjeno goro Vezuv na Laškem. Pred kosilom prosijo v neki hiši gospodinjo, naj jim prinese vode, da si roke umijejo. Hišna gospa urno postreže, jim ulije sama vode na roke ter jim pomoli platneno brisačo. Ko si pa hoče tudi duhovnik obrisati ob platno roke, mu vzame iz rok brisačo rekoč: Ne, častiti gospod, ne spodobi se, da bi roke, ki so danes nosile Telo Jezusovo, se brisale z debelim platnom in urno prinese iz shrambe nekak dragocen pert, ktereга je potem shranila kot spominek, kakor da bi bil posvečen po rokah mašnikovih. Naše slovensko ljudstvo je od nekedaj s spoštovanjem gledalo duhovnika, ako ste spoštovali od nekedaj duhovski stan, spoštujte ga odslej še bolj. Res je, da smo včasih duhovniki preveč ljudje in da se tudi v našem stanu dobé nevredni udje, ali vendar so tudi časti vredni zaradi visoke službe, kakor moramo spoštovati cesarskega ministra, če bi tudi ne imel najlepšega obnašanja. Sicer pa ne verjemite govoricam čez duhovnike, ki so navadno krive sodbe in natolčevanja: nič prida kristijani niso, ki s hudobnim jezikom obirajo duhovne... Zaprite jim besedo, ako začno govoriti o duhovnikih slabo ter posnemajte velicega cesarja Konstantina, ki je rekel: „Ko bi našel na duhovniku vse mogoče pregrehe, bi jih zakril s svojim cesarskim škerlatom.“

b) Molite za duhovne. Tako težko butaro nosijo da bi bila angeljskim samim pretežka. Odgovornost njih bode silna. — Ko so P. de Avilu povedali, da je nek novomašnik po prvi svoji sv. maši naglo umerl, je dejal: „O kako ostro ga bode sodil Bog zaradi edine te sv. maše.“ O ljubi moji, sedaj pa si mislite toliko sv. maš, toliko zakramentov... Veže vas sveta dolžnost, da molite za svoje duhovne pastirje.

(Konec nasl.)

Kakó pomagajo verne duše?

Moj tovariš iz vseučiliških lét, s katerim sem se pred kratkim sošel na Dunaju, pripovedoval mi je med drugim sledečo zanimivo dogodbo, ki se je zveršila pred nekaj meseci v njegovem rojstvenem kraju. Kaže pa nam le-ta dogodek čudovito ravnanje Božje previdnosti sicer v majhnem, neznatnem okvirji, vendar pa takó jasno in določno, da jo lahko razume vsak veren kristijan.

Ubog tergovec z večjo rodbino, ki si je pri vsej marljivosti in pri vsem naporu mogel komaj toliko

prisluziti, da je zmagoval zoper lakoto in pomanjkanja, obiskal je kot vselej somenj v štiri ure oddaljeni vasi. Ker so ljudje imeli ravno posebno dobro žetev in so zató obilno obiskali sojim, in ker je bilo verhu tega še vreme nenavadno vgodno, napravil si je bil tergovec prav dobro kupčijo. Na večer pa se je po svoji navadi napotil peš proti domu. Denar je spravil — res premalo previdno — v zunanji žep svoje verhne suknje. Že pozno zvečer je, gredé čez uro dolg gozd, slekel suknjo, ker je bil od nagle hoje že utrujen, vergel jo preko ramen, in, ne zmeneč se za stezo, hitel je po bližnjicah, da bi čim prej zopet dospel na vožnjo cesto. Komaj še pol ure od doma slišal je že od daleč znane ljube glasove. Otroci prišli so mu naproti in ko so se pozdravili, pripovedovali so dobremu očetu vse, kar se je zgodilo tisti dan, ko niso bili toli srečni, da bi ga imeli domá med seboj. Ko je prišel v svoje stanovanje, segel je takoj v žep po denar, da bi ga izročil svoji verli ženi, ki je navadno hranovala denar. Toda kdo popiše, kako se je prestrašil! Preišče vse žepe, a ne najde nič! Takoj mu je bilo jasno, da je zgubil listnico na poti in veselje družine je bilo kar pri kraju. Vsi, mož, žena in otroci so jokali in tarnali; nobeden ni mogel po noči zatisniti očesa. Denar, s katerim bi bilo treba takoj poplačati že silen dolg na blagu, izginil je brez sledú. In tako so pretili družini najžalostnejši dnevi. Na vse zgodaj šla je verla žena — potem ko je odpravila jutranjo molitev — v cerkev k sveti maši in tožila je ljubemu Bogú, ki bi ji sedaj edino mogel pomagati, svojo bedo in nesrečo. Nato pa se je podala — kakor po Božjem navdihnjenji — k prednici bližnjega nunskega samostana, ki je bila radi svoje pobožnosti in vdanosti v voljo Božjo občeznana gospá. Vsa solzna potožila jej je svoje gorje, ki je zadelo njo in njeno družino in naposled jo je vprašala, je-li veruje, da je še mogoče, nazaj dobiti denar, ki ga takó zeló pogrešajo.

Prednica je izrekla ubogi ženi svoje najglobkejše sočutje in ji obljubila, goreče zanjo moliti, in z drugimi sestrami vred jo priprošnji ubozih duš v vicah priporočiti. Ob enem pa ji je naročila, naj gre k gospodu župniku, naj mu vse po resnici pové in ga povpraša za njegovo menenje; zadnje njene besede so bile: „Ljuba žena, spolnite natančno vse, karkoli vam bode rekel, in sprejmite njegove besede takó, kot bi Vaš angelj varh sam k Vam govoril!“

Ne da bi se kaj pomudila, šla je naravnost v župni dvor in imela je takoj priliko, govoriti z gosp. župnikom, kteremu je natančno razložila ves dogodek, ki je bil tako zeló žalosten za njeno družino. Sočutno jo je gospod duhoven poslušal; cela stvar se mu je zdela zeló pomisleka vredna, ker je od takrat že na tisoče sejmarjev ondod hodilo. Vendar jo je tolažil in jo navdajal z zaupanjem in ji naposled svetoval, naj bi njen mož njeni otroci in morebiti še druge popolnoma zanesljive osebe šle po dotični poti in kolikor mogoče pazljivo iskale. Vi pa, dejal je, mora vendar kedó biti domá, pojte za kake pol ure v Cerkev in molite pred oltarjem žalostne Matere Božje, najbolj zanesljive pomočnice kristijanov, rožni venec v prid in prospeh vernih duš v vicah. Le-te prijateljice Božje skazale se bodejo hvaležne in priporočile vašo prošnjo neskončno usmiljenemu Očetu nebes in zemlje. Okrepljena in potolažena po teh priserčnih besedah duhovnikovih, storila je žena vse, kar ji je svetoval, in predno je preteklo ura časa, šla je družba kacih desetih oseb iskat denarja prejšnji večer izgubljenega.

Žena pa je šla v cerkev, bila zopet pri sveti maši in tožila je svojo bedo Bogú in njegovej preblaženi Materi. Naposled pa je še pobožno in goreče molila rožni venec v prid vernim dušam v vicah...

Ravno da je g. župnik dokončal presveto daritev in se povernil v svoje stanovanje, že nekdo poterka na vrata. Župnik zakličc: „Le naprej!“ in zdajci vstopi star, revno oblečen mož, iz robca izleče mavšico rekoč, da jo je našel na vse zgodaj v gozdu na preséki v nekem germovji in da se je čutil dolžnega, jo takoj prinesiti velečastitemu gospodu župniku. Ves prese-nečen vzel je župnik najdeni denar. Zdelo se mu je, da je to čin posebne previdnosti Božje. Hvaležno se je ozel na podobo Matere Božje in velel možu, naj nekoliko počaka. Zguba denarja naznanila se mu je že zjutraj, in žena onega možá, ki je denar zgubil, gotovo prav kmalu pride iz cerkve in rad bi najdeni denar takoj vpríčo verlega najdilca ji izročil. Terpelo je še kacih 10 minut, in prišla je žena s čisto objo-kanimi očmi iz cerkve; ko je šla memo župnega dvora, jo je gospod prijazno nagovoril in rekel, naj nekoliko stopi noter, in v navzočnosti ubozega možá in cerkovnika izročil ji je vso svoto, ki jo je preteklo noč mož bil zgubil. Žena v začetku od veselega prese-nečenja niti k sebi ni mogla priti; komaj je našla primernih besedi; večkrat je natančno pogledala naj-deno denarnico in naposled veselo vskliknila: „Dobre, predobre verne duše! Jaz sem pri sveti maši tako goreče in priserčno molila zanje in — v resnici, po-magale so mi!“ —

Staremu možu hotela je odšteti večjo svoto, kakor zahtevano najdnino; toda le-ta, plemenit značaj, kterimu so bile razmere družine že itak dobro znane, je kot razžaljivo zavernil vsako plačilo in prosil je ženo, če že hoče kaj dati, naj prosi prečastitega go-spoda župnika, da bode za to svoto opravil nekaj sv. maš v prid ubozih vernih duš v vicah. S solzami hvaležnosti in vsa ginjena spolnila mu je to lepo prošnjo in zapustila je župno hišo poljubivši častit-ljivemu služabniku Božjemu roko. Takoj poslala je séle, ki naj bi šli za družino ter ji nesli veselo vest, da je zgubljeni denar že najden. Veselje, katero so občutili vsi, ko so se zopet videli, je komaj popisati. Vsa družina je bila naslednji dan pri sv. maši, za-hvalila se je pobožno Bogú in Materi Božji za izka-zano veliko milost, za tako videzno rešenje iz béde in stiske. Ob jednom pa so tudi sklenili, odslej ne spustiti nikacega dneva, da bi se ne spomnili teh velicih sočutnih dobrotnic v zadregi v molitvi in jih priserčno ne priporočili dobrotljivosti in usmiljenju Božjemu.

Ivan Repič.

Pridiga o blagoslovljenji novih orgelj v Vi-pavi 18. sept. 1892.

Govoril P. Hugolin Sattner.

(Konec.)

Vpríčo angeljev ti bom prepeval,
molil v tvojem svetem tempeljnu
in slavil tvoje ime. Psalm. 137;
1. 2.

III.

Sveta bodi cerkvena glasba. To lastnost tirja tudi ozir na ljudstvo. Papež Ivan XXII pravi, da ima cerkvena glasba ta namen, da verne spodbuja k po-

božnosti in jih varuje razmišljenosti in vnmarnosti. V tem smislu govori tudi sv. Tomaž Akvinski; on pravi, da vnanja služba božja, toraj tudi glasba, meri na to, da v človeku zbuja spoštovanje do Bogá. O glasbi posebej pravi, da sercé človekovo dviga k Bogu in ga vnema za Bogá. Tudi Tridentinski zbor vidi nalogo glasbe v tem, da nagiba serca vernikov k premišljevanju nebeških resnic.

Potemtakem je naloga cerkvene glasbe ta, da v človeku zbuja spoštovanje do Boga, Stvarnika nebes in zemlje, in človeku v sercu vžiga gorečo ljubezen do njega: *Sursum corda. Serca kvišku! Vera*, toraj tudi cerkvena glasba mora serca dvigati kvišku proti nebu, kjer kraljuje in gospoduje trojedini Bog. Očitno je tedaj, da mora biti cerkvena glasba sveta.

Nastane pa vprašanje: Morda pa tudi posvetna in občutna glasba vodi k Bogu? Nektera pesem, o kateri pravijo, da je posvetna, cerkve nevredna, vendar mene močno gane in k pobožnosti nagiba. Na to od-govarjam: Posvetna, mehkužna glasba ne vodi k Bogu, marveč odvráčuje od Boga; in če se posvetna, šumeča glasba glasi na koru, tedaj poslušalci ne mislijo na Boga, marveč na pevce, pevke ali glasbo. Mesto, da bi se spominjali nebes, spominjajo se raji svetnega veselja in serce ostane navezano na svet. — Drugič morate pa dobro ločiti cerkveno pesem od nabožne. Nabožna pesem je vsaka, ki ima verski značaj, četudi je melodija bolj prosta; in take pesmi se prav spodbudno pojó pri domačih pobožnostih, na polji, pri delu o zimskih večerih; a cerkvene te pesmi še niso, pri daritvi sv. maše še niso za rabo. Mi Slo-venci imamo jako mnogo naboženih pesmi in vajeni smo jih slišati tudi v cerkvi; a zanaprej moramo bolje ločiti in zbirati in v cerkvi rabiti le tiste, ki so bolj resnobnega značaja, cerkve dostojne. Nekteri so v tej zadevi v velikih zmotah. Menijo namreč, če je pesem bolj sladka, bolj mehka, precej ž njo v cerkev, češ, ona nagiba k pobožnosti, kar solzé vabi v oči. Toda nikar ne mislite, da prava pobožnost obstoji v sladkih občutkih, v nežnih serčnih čutilih. To ni prava pobožnost, to je le senca pobožnosti. Prava pobožnost obstoji v tem, da človek svojo voljo vkloni božji volji, da mu je sveta božja postava, katero skuša spolnovati, četudi se mu je premagovati in zatajevati. Tudi v cerkveni glasbi nam mora biti pred vsem sveto pravilo, da spolnujemo voljo sv. cerkve in njena določila. Naše osebno mnenje, naši občutki tukaj niso merodajni (odločivni).

Ko bi smel narediti primero, naredil bi jo med glasbo in možem-svetnikom, ki se nam stavi pred oči v priprosti obleki. Ascetično in resnobno mu je obličje, toda njegovo oko se žari ljubezni do Najvikšega in njegova ljubeznjiva beseda prešinja serca in pridobiva duše Bogú. Tudi cerkvena glasba se kaže v priprosti obleki, brez lišpa umetnih harmonij ali samo-spevov; asketičen in resnoben ji je značaj, toda spoštovanje in ljubezen do Boga jo preveva in marsikteri pri teh glasih povzdiga svojega duhá k Bogu, ki ga je vstvaril in odrešil.

Ko je papež Pij IV slišal Palestrinovo mašo Papae Marcelli, ki je vzor pristne cerkvene glasbe, zaklical je ves navdušen: „Taki so morali biti glasi, ki jih je evangelist Janez slišal o nebeškem Jeruza-lemu.“ Sv. Avguštin je v Milann hodil poslušat pri-dige sv. Ambroža; o tej priliki je čul tudi večkrat, kako lepo so kleriki prepevali psalme. O tem petji

govori v svojih izpovedanjih (Confess. I. IX. c. VI): „Koliko sem se solzil pri himnah in pesmih, globoko ganjen od besed, ki jih je prepevala tvoja sv. cerkev tako ljubeznivo. Besede so prihajale v moje uho, v srcé pa se je stakala tvoja resnica; pobožnost se je dvigala, tekle so solzé, meni pa je bilo dobro pri srcu.“

Marsikdo je že sam priznal, da je lepa in prava cerkvena glasba mogočno vplivala nanj, ga spodbujala, ga tolažila, navdala ga s pobožnimi čutili. Celó divji značaji se dadó omečiti s svetim petjem. Na Francoskem so za časa prekucije k smerti obsodili nedolžne nune karmelitarice. Dasi krotke, kakor ovčice, so jih vendar v železje uklenili in peljali v Pariz. Na cestah se je kar terlo zdivjanega, kervoželjnega ljudstva. Karmelitarice — Kristusove neveste — zapoje krasno Marijino pesem: *Salve Regina, Češena Kraljica*. Mirno, pa ginjivo so pele, kakor so bile vajene v domači cerkvi. Ko so prvi odsekali glavo, pele so druge naprej in niso obmolknile, da je slednja glavo položila pod nož. Ljudstvo je nemo poslušalo; ni ploskalo ne vpilo, kakor sicer, kadar so glave odletavale. Petje jih je omečilo, da so zopet jeli čutiti človeško. (Zgod. Danica I. 1859. št. 2.)

Spoštovani poslušavci! Čuli ste danes nenavadno pridigo o cerkveni glasbi. Priliko je dalo blagoslovljenje novih orgelj. Upam, da tudi pridiga ne bo brez koristi, ker treba vam je razjasniti stališče sv. cerkve o glasbi. Spoznali ste, da je sv. cerkev, kakor vse umetnosti, tudi glasbo vsprejela v svojo posebno skerb, da jo je modro omejila in ji odkazala odličen prostor v hiši božji. Spoznali ste, da se mora pevski zbor natančno držati cerkvenih določil in da je sploh glasba v cerkvi vestna stvar, ki se ne more in ne sme izročiti vsakemu pol-muzikantu. Dolžnost vsacega cerkvenega predstojnika je ta, da skerbi za dobro, sveto, cerkve dostojno petje. Verno ljudstvo naj pomaga, kolikor more; bodisi z denarnimi pripomočki, bodi s tem, da mladino pridno pošilja k petju. Delajmo toraj vsak v svojem delokrogu za povzdigo cerkvene glasbe, ker ona tolikanj povečuje službo božjo. Ve orglje pa se danes slovesno oglasite in donite mnogo mnogo let v slavo božjo, v spodbudo vernega ljudstva. Vi pa, preljubi, skušajte v sebi ohraniti tisto divno harmonijo, ki obstoji v popolnem soglasji vaše volje z voljo božjo. Rastite v živi veri, toda v djanski veri, da ne bodo samo usta hvalile in slavile Bogá, marveč, da bo celo vaše življenje slavospev na čast trojedinemu Bogu. Amen.

Misijon.

Pustite male k meni priti in nikar jim ne branite. Te besede Zveličarja našega Jezusa Kristusa veljale so posebno otrokom. Veljajo pa sploh ljudem, ki so mali v veri, mali v čednosti in v dobrih delih. Duhovni se poslužujejo raznih pomočkov, da bi ljudi k Bogu zavernili. Posebno dober pomoček je sveti misijon. Bogu moramo hvaležni biti, če imamo priliko obhajati in poslužiti se misijona. Mnogim je misijon v zveličanje. Če tudi gorečnost misijonska pri nekterih peša, ali če se tudi nekteri vernejo v grehe, kar je velikega obžalovanja vredno, pa je vendar bolje tudi za velike grešnike, da so bili vsaj enkrat iz grešnega spanja prebujeni, kakor da bi bili

vedno v grehah živeli. Misijonske pridige imajo nekaj nenavadnega v sebi in posebno moč. Takrat pridejo v cerkev k pridigam ljudje, katerih sicer ni pri pridigah viditi ali pa le redkokrat pridejo. Velika korist je še to, ker takrat navadno veliko ljudi k pridigam prihaja. Misijon je kakor hud grom, — kakor močno zdravilo. Pregrešne zaveze se razdirajo, stara sovraštva prenehajo, dolgoletni protivniki si prijazno segajo v roke, dobro ime, bližnjemu vzeto, se povračuje, ukradeno blago nazaj daje, stare krivice poravnava. Javno življenje človeške družbe je polno krivic, zlasti tudi pri kupčiji. Na dražbah se podkupijo kupovalci, da molčijo, pri najemščinah se podkupuje, da drugi vmes ne pride itd. Tu laže mešetar, mleko je dostikrat z vodo pokvarjeno, živež pokaženi, med moko je fižol mlet, vino umetno narejeno, mera in tehtnica lažnjiva, zviti prodajalec ugleda kupca in si izkoristuje njega priprostost, da mu blago dražje prodaja, kakor je vredno. Koliko je zvijač, prekanjenosti, laži in ovinkov pri kupčijah! Krive pričevanja pri sodnijah, krive prisege, goljufije. Očitno je tedaj, kako vspešni in vplivni so misijoni za časno srečo in za zveličanje duš, P. Jožef Jungman iz Jezusove družbe svetuje, naj bi se na 10 let sv. misijon v fari obhajal. Koliko veselje je misijon za farmane, kolika tolažba za duhovnega pastirja, ki je svojim ovčičam sv. misijon oskerbel!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Marijanišče v Ljubljani doveršeno. (Konec.) Leta 1891 se je pozidalo na zahtevo slavnih oblastnij kopališe za 1700 gl.

V začetku zavoda l. 1882 se je nekaj otrok doma podučevalo, nekaj pa jih je hodilo v javne mestne ljudske šole. A notranja šola na tem zavodu je dobila pravico javnosti, poslopje ni bilo dosti prostorno, treba je bilo zopet zidati in graditi, prizidal se je sedanjemu poslopiju še na konci nov dostavek (stransko poslopje), zidati se je začelo lansko jesen, čez zimo se je presušilo in letos začetka septembra je bilo vse znotraj in zunaj doveršeno in za mladino pripravljeno. Stala je vsa dozidava in notranja naprava nad 23.000 gl., kar pa še ni poravnano.

V pročelji je poslopje dolgo 67 m in ima na prvem koncu prizidano kapelo, na drugem koncu pa zgoraj omenjeno šolsko poslopje, ki je bilo ravnokar dozidano, na dvorišči je kopališče, ki dobiva vodo iz vodovoda; konci dvorišča pa so gospodarska poslopja in za temi vert in polje. Tako tedaj je deško sirotišče ali Marijanišče, v katerem je sedaj nad 140 gojencev, po nekaj deželnih vstanovljencev, po nekaj takih, ki nekaj ali tudi nič ne plačujejo, med temi je 13 gimnazijalcev.

Dne 20. oktobra t. l. ob 4ih popoldne je bilo blagoslovljeno na novo sozidano šolsko poslopje. — Pri slavnosti so bili: dr. Adolf Schaffer, zastopnik deželnega odbora, načelniki šolskih oblasti, mnogo družega odličnega občinstva, med temi več gospej, ki so zastopale gospejski odbor, pa več čč. gg. duhovnov, kateri kakor navadno pri takih zavodih najglobekeje v žep sežejo.

Program slavnosti je bil prav primerno sestavljen, tako da je slavno občinstvo dobilo popolno sliko vsega življenja in delovanja o Marijanišču.

Navzoči so si ogledali šolske sobe, prostorno dvorano za telovadbo in druge prostore. Gospod predsednik dr. Jarc, ki je imel danes z verlim sodelavnikom g. Lašanom slovesni dan, je pozdravil slavno občinstvo, potem je po cerkvenih obredih blagoslovil poslopje.

Gojenci so peli in deklamovali, posebno so pa dopadale „Podobe iz peterih šolskih let.“ Peli so, deklamovali so zaporedoma učenci prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega šolskega leta. Telovajni zbor je med petjem zverševal telovadne igre. Peto šolsko leto je pelo med spremljevanjem harmonija in klavirja: „Lastovki v slovo.“ „Koračnico“ so peli oni razredi. Tako se je zveršila ta ginljiva slavnost. Naj služi vse Bogu na čast, in za zveličanje neumerjočih duš. Bog poverni obilo vsem dobrotnikom njih darežljivost, notranjemu vodstvu pa želimo pred vsem Božjo pomoč in vztrajnost pri prelepem, težavnem delu. Vincencijevi družbi pa Bog nakloni dobrotljivih src, da bode delo, tako lepo začeto, tudi v prihodnje vspevalo in cvetelo; kajti vse upanje za daljni obstanek se opira le na milost Božjo in na darežljivost usmiljenih src, ter častitih dobrotnikov, med katerimi nam je omeniti slavne kranjske hranilnice; sej hiša nima skoro nič stalnih dohodkov in navezana je na dobrotne darove.

M. Močnik.

Čertice iz življenja slovenskega dijaka. (Svojemu prijatelju v spomin sestavil J.)

K Gospodu so vrata pred vami.
In skoz nje pravični pojdejo sami.
Ps. CXVII.

Pogosto se sliši in bere zadnji čas pritožba, kako da je sedanja mladina sprijena, kako gine živo versko prepričanje iz mladih src. Mnogo je v tem bridko pomisleka vredne resnice, katera s skerbjo navdaja vsakega, komur serce živo bije za človeški blagor. — Toda, vse še ni izgubljeno. Še žive res kerščanski stariši, še imamo vzgledov, ki nam pričajo, da je mnogo mladine izročene dobrim rokam, ki spolnujejo svojo nalogo tudi v pravi kerščanski vzgoji. Ta misel naj nas krepi in vzbuja k vstrajnosti — ni še vse izgubljeno, le pogumno na delo!

V vzgled in posnemanje naj povem nekatere čertice iz življenja prerano umerlega osmošolca Maksimilijana Demšarja. Bil je dobro vzgojen, pobožen mladenič in vzoren dijak, katerega ni okužila strupena sapa spačenega sveta. Skrito in tiho je bilo njegovo kratko a vzgledno življenje, katero je vredno, da ga nekoliko natančneje ogledamo in priporočimo v posnemanje. Mnoge lepe lastnosti so ga krasile, ljubil ga je, kdor ga je poznal; ljubil ga je tudi Bog, ki ga je k sebi poklical v najlepši dobi razcvitajoče mladosti.

Zibelka mu je tekla v prijaznem Gorenjskem mestecu, v Škofji Loki. Že v prvi mladosti so dobri stariši vcepili v mlado serce bistroumnega dečka kal prave pobožnosti, katero je nepokvarjeno obvaroval do svoje prezgodnje smerti. Za šumno družbo mladih tovarišev ni maral; najljubši mu je bil dom in v njem mali altarček, v največje veselje mu je bilo streči pri sv. maši. Tu je sklepal nežni ročici v priprosti molitvi, kakor ga je učila pobožna mati, tu je maševal, oblečen v lepo mašno obleko, pridigal in molil litanije s tako resnobo in tako ginljivo pobožnostjo, kakoršna odseva le iz nedolžnega otročjega lica.

Hitro so mu pa tekla leta — leta polna nedolžnega deškega veselja. Pridno je napredoval ukaželjni deček v šolskih naukih. Kmalu je prišel čas, da je zapustil domačo hišo in se podal na srednje šole, nabirat si naukov za življenje. Dobri nauki in molitev skerbni starišev so ga spremljali na tej osodopolni poti in ljubi Bog mu ni odrekel svojega blagoslova. Prinesel je seboj v Ljubljano blago in pobožno Serce; na tej podlagi si je s pridnim učenjem bistril um. Od leta do leta je pridno napredoval v znanosti, katera mu ni mogla v najmanjši meri pokvariti pobožnega duha, ker je bila zidana na podlagi terdnega verskega prepričanja.

Dobro seme, zasejano v mlado serce, se je začelo krasno razvijati; vsakemu, kdor ga je poznal, je vzbujal najboljše upe za prihodnost. Počezal se je v njem značaj jeklen in odločen, kakoršnih uprav sedaj tako manjka. Nikdar ni bil „servus temporis,“ suženj posvetnjaštva, t. j., ni se ravnal po spridencih; v vsem ga je vodilo notranje prepričanje. Kakor mu je velevala vera in vest, tako je ravnal, nikdar se ni vprašal: kaj bodo rekli k temu moji tovariši? Pred nikomur ni skrival svojega terdnega verskega prepričanja, a ni ga tudi po nepotrebnem skazoval. Mladina ni tako slaba, kakor si marsikdo misli, a manjka ji moške odločnosti. To je imel blagi pokojnik v polni meri, napačne sramožljivosti ni poznal. Kot gimnazijski dijak se na počitnicah ni nikdar sramoval streči pri sveti maši in med službo Božjo pri altarju pomagati. Kal dobrih naukov je poglala močne korenine.

Lepo sorazmerje njegovih duševnih močij je vzbudilo v njem mnogo lepih lastnosti, ki so ga tako zelo krasile. V njihovem svitu se je tem lepše pokazala druga plemenita čednost, namreč ponižnost in prirojena skromnost, s katero je prikrival svoje dobre lastnosti. Bil je skrit biser, čegar pravo vrednost je le tisti spoznal, kdor je dalje časa z njim občeval. Vedno je bil dober in prijazen z vsakterim; jeze ni poznal, a tudi sam ni nikdar nikogar žalil. Zato je bil ljub in drag svojim prijateljem, kateri ga ne bodo nikdar pozabili.

Slabe družčine se je vedno ogibal, ljubil pa pošteno veselje. Serčna zadovoljnost in nehlinjena prijaznost mu je odsevala z obraza v vsaki poštenu družbi. Govoril ni mnogo, a kar je povedal, povedal je odkritoserčno, priprosto in krepko, da je v hipu vsakega zase pridobil.

S posebnim veseljem je prirejal na počitnicah poštene domače veselice, pri katerih so se predstavljali razni prizori iz življenja. Za to je imel nenavadno nadarjenost, katere ni nihče pričakoval v sicer tistem mladeniču. Zbiral je druge dijake, vodil predstave in igral glavne vloge in domači pevci so zbranim poslušalcem zapeli marsikatero lepo pesem. V ta namen je slovenske igre prirejal za domači oder in prestavljal z velikim veseljem iz nemščine in laščine; stem pokazal je, kako lepo zmožnost ima tudi za slovstveno delovanje. Prav odlične osebe so se zbirale k tej nedolžni zabavi; dolgo bodo marsikateremu v prijetnem spominu ostale lepe ure, ki jih je tako doživel „v nunski mežnariji“ v neprislujenem veselju. Blagi pokojnik je spoznal, kolikega vzgojevalnega pomena so dobre igre in z veliko vnetostjo je začel delati v ožjem krogu s pošteno zabavo za sveto stvar. Ne mislimo

preiskovati, koliko dobrega bi bil še storil v prihodnosti v tej ali v drugih strokah. — Bog mu tega ni odločil, poklical ga je k sebi v boljše življenje.

Konec nasl.)

Nekaj Mariji na čast.

„Der Rosenkranz,“ von Dr. Philipp Hammer. II. Bd. 1892. Vsebina tega zvezka je „Marija.“ Cena 2 gl. 16 sld. Obsega 422 strani. Ta knjiga, ki smo jo že omenili, je posebno koristna za pridigarje in katehete, ker ima toliko izgledov in ginljivih nauk, ki se ozirajo na Marijo. Pride še en zvezek o Mariji. Pisatelj, ki je preobložen z delom svojega poklica, je moral po polovico noči darovati, da je to delo doveršil. K temu v vvodu pripoveduje to-le: L. 1854 je bilo neko število francoskih vojakov v vojaški bolnišnici v Carigradu; bili so taki, ki so bili ranjeni pri napadu Sebastopola. Ti verli vojaki so iz krogelj, ki so jim jih iz rân izvlekli, dali vlti veliko serce, ga dali pozlatiti, in so ga v čast „Marije D. Zmagovalke“ dali obesiti na njeno podobu. To je bilo kakor počeščenje Marije D. brez madeža spočete, za ktere razglašenje so se takrat priprave delale. To je želel posnemati tudi pisatelj te knjige, ktere nočno delo daruje Mariji in čitateljem v znamenje svoje sinovske ljubezni do Marije, ki je pribelišče grešnikov.

K temu še eno iz te knjige. Cesar Ferdinand I. Avstrijski je v svojih mladih letih dobil v darilo malo ogledalce. Kmalu pa je dvorni učitelj spazil, da mladi princ tisto ogledalce vedno seboj nosi in bolj pogosto kot je učitelj za prav spoznal se je v taistem ogledoval. Bal se je, da prihodnji cesar bi po vednem ogledovanji samega sebe v ogledalu utegnil postati odveč nečimuren in gizdav, in kot moder rednik je zahteval, da naj se mlademu nadvojvodu ogledalce oduzame. Kadar pa so mu to velevali, našli so, da je cesarski princ bil ogledalno steklo iz oboda odmaknil in namestu tega podobo Matere Božje v taisto djal. Kar je tedaj v ogledalu tolikrat gledal, ni bil njegov obraz, ampak podoba Matere Božje, ki jo je ves čas življenja priserčno ljubil. Očitno je, da od tistega časa nobeden ni več ogledala tirjal od njega.

Razgled po svetu.

Dunaj. (O verski šoli.) Pervo interpelacijo v državnem zboru je izročil načelnik konservativnega kluba grof Hohenwart sam; glasi se tako:

„Dunajski okr. šolski svet je dne 10. oktobra t. l. izdal odlok, da naj katoliški otroci v ljudskih šolah pri molitvi pač delajo križ, besed pa glasno ne izgovarjajo; ta sklep je bil dež. šol. svetu znan. C. kr. nižje-avstrijsko namestništvo pa je dne 18. oktobra razveljavilo dotični odlok, o katerem so listi obširno pisali. Ker se torej v šoli ne dopušča spoznanje treh božjih oseb, ker je kerščansko prebivalstvo vsled tega razburjeno in ker vsa stvar ni dovolj pojasnjena, vprašajo podpisani g. naučnega ministra: 1. Ali hoče njegova ekscelenca to stvar v celem obsegu v zbornici pojasniti z akti? 2. S katerimi sredstvi namerja njegova ekscelenca v prihodnje za-

gotoviti redno poslovanje pri šolskih oblastih ter obvarovati prebivalstvo takih dogodkov, ki globoko žalijo vsak verski čut?“

Poslanec Karlon in tovariši vprašajo skupno ministerstvo, sklicevaje se na spomenico avstrijskih škofov gledé verske šole z dne 30. januarja 1888, na izjavo škofov v šolskem odseku gospodske zbornice z dne 28. febr. in 12. marca 1890 in na novo škofovsko vlogo na ministerstvo z dné 13. marca t. l.: 1. Iz katerih vzrokov se ministerstvo doslej ni oziralo na storjene korake avstrijskih škofov gledé ljudske šole? 2. Do kedaj hoče ustreči zahtevam gledé ljudske šole, katere so stavili škofje v imenu katoliškega ljudstva?“

Dunaj. Tirolski poslanci so interpelirali vojnega ministra: hoče li skerbeti, da se deželnim brambovcem daje prilika ob nedeljah in praznikih vdeleževati se sv. maše? — Pač potrebno; zakaj ako vojaštvo samo ne moli k Bogu, kako se more pričakovati sreča na vojski?

Italija. Znano je, da se po Italiji večkrat, kot kje drugje, dogajajo tatvine in umori. Sedaj je vedno mnogo roparjev na otoku Siciliji, tako, da si zvečer iz mesta ali v mesto idoč človek ni varen svojega imetja. — Vspeli brezbožne, proticerkvene vlade!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec november (listopad).

a) Glavni namen:

Irci.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Irsko vprašanje je jedno izmed mnogih vprašanj današnjega časa, ter spominja katolike celega sveta z živim, bratovskim sočutjem na Irsko, na zeleni otok, kakor se imenuje vsled lepe rasti, na otok svetnikov, ktero še lepše ime pridobila si je Irska s čeznatorno kerščansko rodovitnostjo.

V začetku tekočega leta umerli veleslavni kardinal-nadžkof Maning, angleški primas, in gotovo mož, ki sme govoriti o irskem vprašanji, pravi: „V resnici, irsko prebivalstvo je najbolj kerščansko in katoliško ljudstvo, ki biva na vsem zemeljskem krogu. Tepeno in obiskovano bilo je z vsakterimi skušnjavami surove in omikane grozovitosti. Kolikor morejo navaliti stoletja ljudskih vojsk na ljudstva, in verskih vojsk na vero, vse je preterpela Irska. Vendar je dan obnovljenja blizo; upam še jutranjo zarijo tega dne dočakati; pričakujem, da bodete videli še poldne tega dneva.“

Kar umeva s polnostjo tega dneva, kterege privošči Ircem, razlaga kardinal z besedami; „Prišlo bo ljudstvo zopet v posestvo svoje lastne zemlje, v kolikor se more to zveršiti, in videlo bo, da mu je povernjeno lastno postavodajalstvo in lastna vlada, vse to, med tem, ko bo zasedla sedež v postavodajalni družbi skupnega kraljestva.“

Za nič družega se tedaj ne gre, ko za doveršitev, kronanje vsega dela, ktero je pričel neprimerljivi mož O' Connel pred 70imi leti, namreč streti irske verige in spono ter poverniti svojemu blagemu ljudstvu zasluženo prostost. Dolgotrajni boj, kterege je pričel,

bil je ravno tako miren in po postavah, kakor neizmerno koristen za blagor domovine. Ako prosimo Boga za srečen izid tega boja, storimo to v zvezi z željami presv. Jezusovega Serca in v prid katoliške stvari, kajti zarad verske zvestobe in vdanosti do Cerkve so vkovali Irsko v verige ter z njo tako nečloveško ravnali.

Toda ne le usmiljenje z ljudstvom, katero terpi za Kristusa, temveč tudi hvaležnost zbuja nas k molitvi za Irsko. Irsko prebivalstvo ni le veroljubče ljudstvo spoznovavcev in mučnikov, temveč tudi za vero vneto ljudstvo apostelnov. „Kaj vse naj ne poskusimo,“ pravi Pij IX v prid irskega naroda, „ko vemo kako zelo se je odlikoval ta rod v težavnih časih s svojo stanovitnostjo v spoznavanju katoliške vere, s kolikim naporom da je „irska duhovščina razširila pravo vero v najskrajniše dele sveta, slednjič kako otroško in s kako ljubeznijo spoštuje ta narod sv. aposteljna Petra v osebi njegovih naslednikov.“ Tako govori Leon XIII.

Verska zvestoba katoliške Irske prišla je v pregovor; časne, po svoji grozovitosti ne manj znane stiske pa, v katerih pokazala se je ta zvestoba, so postale po božji previdnosti sredstvo, razširiti edinozveličavno vero sem ter tje, koder bi ji bila brez tega pot zaperta ostala. K oživiljanju katoliške Cerkve v Angliji, k njé razširjanju po britskih naselbinah, v Gorenji Kanadi, v Združenih državah pripomogli so prav posebno irski izseljenci. Večinoma popolnoma revni prinesli so izobčenci seboj povsod za vero vneto in v ljubezni do nje neizmerno bogato serce. Kaj neki da vspešnemu apostolstvu več upanja, kakor spričevalo, kakoršno je z naslednjimi besedami dal sloveči protestant Burke katoliškim Ircem: „Bila bi moja največja želja, gledati pred svojo smertjo še podobo prvotne Kristusove Cerkve. Imam katoliško cerkev Irsko z malim prideržkom za sposobno, da nam pred očuje to stanje stvari. (Treba je pomniti, da govori protestant.)

Pa tudi stara evropska ljudstva imajo Ircem mnogo zahvaliti.

Irski svetniki in misijonarji v Italiji so Donat, škof Fiesol-ski, Frigidijan, škof Luški (Lucca), svetnika Albin in Kumean. K irskim svetnikom na Francoskem se štejejo: Mansuet, Finlag, Fiachre, Furseus, Allan in Petran. V Belgiji delovali so svetniki: Lerin, Ultan, Fojlan, Wiro, Plechelm, Kilijan.

Posebno veliko hvalo je dolžna Ircem Nemčija; marsikateri njen okraj časti irske svetnike ko svoje apostelne: Avstrijsko sv. Kolumbana, Solnograško sv. Virgilija, Frankovska sv. Kilijana, Švabsko in Švica sv. Galla, Sekinško sv. Fridolina. Alzacija sv. Erharda, Turingija sv. Albvina. Goreče navdušenje, velikodušno zaničevanja sveta, zaupanje v Boga, neizmerna ljubezen do bližnjega so znamenja teh apostolov ter pojasnujejo njih velike vspehe.

Ni se nam tedaj čuditi, ako so Kristusovi sovražniki vedno napadali s posebno divjostjo ta prelepi del njegovega kraljestva, ako je poskušal hudobni sovražnik prav posebno v zadnjih desetletjih zasejati ljuliko na irsko zemljo. S svojimi zavezniki, z ljudmi skrivnih zavéz in prevrata, s prostozidarstvom v najrazličniših oblikah kliče irskemu narodu: Ne pričakuj svoje rešitve od božje previdnosti, ali od pravičnosti svoje; mi ti ga bomo prinesli! Ne slušaj več glasú svojih duhovnov in škofov, ki te hočejo potisniti v

ograjno poterpežljivosti in zmérnosti; ali (ti dežela) še nisi dosti dolgo terpela? pusti jih! hajdi k nam, ki smo prisegli, oproščevati na vsak način narode! Toda ves irski narod ni se vdal v to, da bi sledil tacemu klicu ter žertvoval za svoje posvetno blagostanje vrednost pravičnosti, vere in neomahljive zvestobe do sv. Cerkve. Kakor malo moglo je nekdaj v svojo mrežo vloviti ta narod brezverstvo in krivoverstvo, tako malo mogla sta ga tudi prostozidarstvo in prevrat pridobiti za svojo od sv. Cerkve z izobčenjem kaznovano svojatev; upamo, da bo tako ostalo tudi v prihodnje. Vendar pa so se dali nekateri iz izverstnega irskega ljudstva zapeljati; tostran, posebno pa onostran morja zaslišale so se med irskimi izseljenci besede, ktere so se uklanjale sili in rogovilstvu, celo brez zaveržljivih nasilnih dejanj ni bilo in tudi ne brez nasilnega počenjanja, katero se ne smé hvaliti. Pokazala so se čudna znamenja zmešnjave duhov, ktera dokazujejo, da je zgrabilo tudi že marsikaterega Irca bledenje modernega racionalizma, ki žertvuje ljudskim malikom vse, ne le razuma in pamet, temveč tudi vero in čednost.

To je v resnici izdaja nad prizadevanjem irskega ljudstva, izdaja najboljšega, kar ima, njegove brezmadežne zvestobe do vere, zapovedi in prepovedi cerkvenih, njegove detinske vdanosti do škofov in duhovnov svojih. Irec, ki je vse to zgubil, je ravno tako zopern, da se poprimemo bližnjega izgleda, kakor novošegni, gizdalinski Tirolec, ker kakor bi se javaljne kdo navduševal za Tirolsko, ki bi bilo polno tacih salonskih Tirolcev, kakor bi še manj za take Tirolce ter Netirolce hotel kri preliti; tako mora tudi zgubiti veljavo stvar Irski pri Ircih in Ne-Ircih, ako jo ločimo od tega, kar je bila slava in moč življa v začetku. Namesto junakov, kakor O'Connell, bi potem tudi pri Ircih morali gledati kinalu nespodobe modernih liberaluhov, ki ljudstva zapeljujejo in sprijajo.

Irsko dajalo je stoletjem odpada vzgled prelepe verske zvestobe; naj tudi v času prevrata da vzgled postavno brezmadežne vojske za prostost. Njen srečen izid se nam ne zdi več oddaljen. Čudna okoliščina, da vzame državnik, ki je bil prijatelj kardinala Manninga ter tudi veljá kot prijatelj irske zadeve, v svoji visoki starosti še enkrat kermilo Anglije v svoje roke, naj krepča to nado.

Pred vsem pa moramo v molitev zaupati ter posebno ta mesec živo prositi presv. Jezusovo Serce, da ohrani prvoboriteljem irskim O'Connell-ov duh, ki se izraža v besedah: „Ostanem pri Jezusu Kristusu, da tem lažje ostanem pri svoji deželi,“ kakor se kaže v poslednjem naročilu, vsled kterega je izročil svoje serce Rimu, svoje telo pa ljubljeni Irski, ko ga je l. 1847 dne 15. maja dohitela v Genovi smert na popotvanju v Rim.

Vzrok naposled, ki nas, ude molitvenega apostolstva, edino le zanima in nas mora tudi priganjati pridno moliti za irske sinove, je, da smo sami tudi prav goreči aposteljni molitve. Povsod, kjer žive otroci ljubljene Irske, živi tudi molitveno apostolstvo ter hitro napreduje in prinaša obilnega sadú. Pet let izhaja, razun družega lista „Sendbote“ v angleškem jeziku, tudi jeden v Dublinu, glavnem irskem mestu, in njegovo izdanje znaša dandanes že 44.000 in k blagoslovu, kterega prinaša, spada posebno odpravljanje pijanštva in pospeševanje zmernosti v tolažbo Jezusovega Serca.

b) Posebni nameni.

16. **S. Otmar.** Neka redovna provincija in njen prednik. Pridobitev dobrih učenikov za neko važno privatno napravo. Treznostne družbe.

17. **S. Gregorij Čudodelnik.** Priprave za škofovsko 50letnico S. Očeta. Razumnost in zaupnost med predstojniki in podložnimi. Hudo skušani.

18. **S. Odon.** Marijanski tergovski kongregacijoni in družbe v Avstriji in na Nemškem. Časniška zadeva.

19. **S. Elizabeta.** Apostolstvo molitve. Gospejske zadeve. Dve družbi. Neki Azil.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov. Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Za odpravo nekega pohujšanja iz duhovnije in popoljšanje pohujšljivega človeka. — Pijanosti in drugim napakam vdan človek za spreobrnjenje na priprošnje sv. Jožefa in družih svetnikov. — Na očeh bolna oseba za pomoč na priprošnje Naše ljube Gospe in sv. Lucije. — Dušno in telesno zdravje nekemu soprogu v daljni deželi. — Za srečo pri domačih živalih. — Neka pohujšljiva kerčma blizu cerkve za odpravo pohujšanja, ki je tako ostudno, da se celo v Ljubljani pritožbe slišijo!

Zahvale.

Roka mi je bila tako bolna, da ni bilo več upanja za ozdravljenje; priporočena pa sem bila Naši ljubi Gospej in bratovski molitvi v Danici, obrnilo se mi je na bolje in sem se popolnoma ozdravila. Hvala Bogu in Naši ljubi Gospej presvetega Jezusovega Serca. Franciška.

Spolnujoč storjeno obljubo bilježim tu priserčno, javno zahvalo Blaženi Devici Mariji in sv. Jožefu za njiju čudžno pomoč in veliko milost, katero sem na njiju mogočno priprošnje prejel od Boga v hudi in dolgotrajni stiski. Na meni se je zopet pokazalo, da.

„Prope est Beata Virgo in veritate invocantibus se.“

Bogoslovec.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Vdanostni oglasi za Prevzvišene kneza in škofa neprenehoma prihajajo od bližnjih in daljnih občin iz cele škofije. Mislil bi človek, da to mora vsacega katoliško-kerščenega človeka veseliti; pa kaj čete: zelenec marsiktere derži v železnih grebenih, in le kateri s silo storé, bodo zveličani.

Umerl je 6. t. m. v Kropi tamošnji beneficijat čast. g. Valentin Lavtar, rojen leta 1849 v Železnikih, posvečen leta 1873. Pogreb je bil v sredo, dne 9. t. m. ob 9ih dopoldne. Naj v miru počiva!

V Kranju je včeraj v mestni farni cerkvi preč. g. dekan blagoslovil krasno podobo, predstavljajočo „Jezusa pri zadnji večerji.“ Podoba postavljena v stranskem oltarju, je bila naročena na Tirolskem in je krasna olepšava kranjske farne cerkve.

Za kneza nadškofa Olumuškega je izvoljen kanonik dr. Teodor Kohn, rojen leta 1845 na Moravskem.

V Gradcu je več mladih razsajavcev, ki so z vpitjem in ropotom v bližnji kerčmi motili procesijo presv. Rešnjega Telesa, obsojenih na 14 dni v oestro ječo.

Verlega g. Jan. Mesarja, župnika in deželnega poslanca je zadel mertvud. Bodi serčno priporočen v molitev.

Na Dunaj pripelje jutri dvorni vlak od laške meje ruskega cesarjeviča na Dunaj. Ostal bo v cesarskem dvoru, kjer bo 12. t. m. slovesen obed, in 13. t. m. se odpelje v Petrograd — Kalvinski in framasonski kvas izmed Magjarov je toliko časa „košutoval“ zoper cerkev in avstrijanstvo, da je ministerstvo odstopilo. Kdo vé, kaj bo zdaj? Kje je zdravilo zoper toliko prederznost in nehvaležnost?...

Beneški patrijarh je postal prečast. P. Bonaventura Soldatich (Soldatic), rojen l. 1829 na Čres-u, od mladih lét minoritski samostanec, silo učen in zmožen gospod. Kot taki je že z 20. letom na Dunaju postal doktor, in s 23. letom provincijal svojega reda v Padovi, kar je znamenje njegovih posebno velikih zmožnosti, in opravljal je to službo 12 let; l. 1873 pa je postal general svojega reda, v katerem je razodeval veliko previdnost, marsiktere zlorabe odpravil in nove koristne vstanovil. L. 1891 se je tej časti odpovedal iz zdravstvenih ozirrov in ker se je želel nazaj v tiho samostansko življenje v Padovi, in od tam so ga zdaj sv. Oče poklicali še na višjo čast.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerker: Mina Porenta 1 gld. — Z Zlatega polja 8 gld. — Z Begenj na Gorenjskem 13 gld. — S Spodnjega Tuhinja 20 gld. — S Kolovrata 25 gld. — Iz Kostanjevice 37 gld. — Iz Črnega verba nad Idrijo 12 gld. — Gosposdična Marija Bozicija 1 gld. — Gosposdična Marija Elsner 1 gld. — Gosposdična Terezija Elsner 1 gld. — Neim. iz Preserja 2 gld. — Iz Šempetra pri Novem mestu 60 gld. — Iz Št. Vida nad Ljubljano 7 gld. 30 kr. — S Primskovega na Dolenjskem 20 gld. — Iz Križevega pri Kostanjevici 13 gld. 12 kr. — S Srednje vasi Bohinjske 6 gld. 20 kr. — S Sel pri Kamniku 2 gld. — S Slapa 10 gld. — Po čč. gg. Uršulinarah v Ljubljani 46 gld. 43 kr. — Iz Razdertega 1 gld. 50 kr. — Iz Košane 2 gld. — Z Bohinjske Bistrice 27 gld. 20 kr.

Za dijaško mizo: Nektere osebe 50 kr. — Neimenovana 20 kr. — Neka dobrotnica 1 gld. — Č. g. Fr. Tavčar 1 vel. za 2 gld. — Č. g. župnik Anton Klemen 10 gld. — G. — ič 1 gld. — Neim. 1 gld. 50 kr. — Č. g. kapl. Fr. Mekinec 2 gld. — Za pridne dijake 5 gld. — Č. g. duh. pastir J. Dernovšek 5 gld. — Neimen. dobrotne roke 3 gld. — Č. g. k. R. M. 1 gld. — Č. g. duh. pastir Sim. Robič 2 gld. — Č. g. st. vik. M. Mrak 2 gld. — Č. g. žup. Blaž Petrič 3 gld. — M. Černilec 2 gld. 4 kr. — Č. g. žup. Ant. Jamnik 5 gld. — Neimenovan za rešenje od neke nadloge 3 gld.

Za se. Detinstvo: G. Fr. Jerala 20 gld. — Č. Fr. Timotej Solomon iz Pazina 50 gld.

Za Marijanišče: Dobrotnica iz Dobrove 5 gld. — Č. g. kapl. Peter Bohinjec 5 gld. — A. m. D. gl. 10 gld.

Za misijone: Neim. 2 gld. 80 kr.

Za preganjanje katoličanov v Ugandi: A. m. D. gl. 10 gld.

Za Bulgarijo: Oo. Resurekcionistom A. m. D. gl. 10 gld. in usmilj. sestram 10 gld.

Za afr. misijon: Z Jesenic zbirka 5 gld.

Za brat. duš. v. vicah: Č. g. žup. Bl. Petrič 1 gld.

Za stradajoče redotnice na Laškem: Neimen. dobre roke 20 gld.

Za mis. škofa Sogara: A. m. D. gl. 10 gld.